
Zápis z jednání Komise pro program časného záchytu karcinomu plic konaného 24. 6. 2025 od 13 hod. v místnosti 223a budovy MZD ČR

Účastníci jednání:	prof. MUDr. Martina Koziar Vašáková, Ph.D.; prim. MUDr. Ivana Čierná Peterová; doc. MUDr. Vladimír Koblížek, Ph.D.; prof. MUDr. Eva Králíková, CSc.; MUDr. Marcela Koudelková; PhDr. Karel Hejduk; Mgr. Eva Šindlářová; Ing. Lucie Súpová, Ph.D.; RNDr. Ondřej Májek, Ph.D.; prof. MUDr. Luboš Petruželka, CSc.; MUDr. Petr Šubrt; <u>Hosté:</u> Mgr. Renata Chloupková (NSC ÚZIS ČR); MUDr. Eva Kočová, Ph.D. (ČRS ČLS JEP); PaedDr. Mgr. Dagmar Tučková, Ph.D. et Ph.D. (NIKEZ); PhDr. Miloslav Klugar, Ph.D. (NIKEZ); <u>Vzdáleně přes platformu MS Teams:</u> doc. MUDr. Bohumil Seifert, Ph.D.; prof. MUDr. Hynek Mírka, Ph.D.; MUDr. Tomáš Srb (v zastoupení MUDr. Zuzany Elbertové); Ing. Michaela Vostřáková;
Omluvení:	MUDr. Iveta Matějovská, CSc.; MUDr. Renáta Knorová, MBA; prof. RNDr. Ladislav Dušek, Ph.D.; MUDr. Vojtěch Suchánek; MUDr. Zuzana Elbertová; prof. MUDr. Robert Lischke, Ph.D.

Zapsala: Mgr. Markéta Vranová, Ing. Tomáš Vyskot

Příští setkání: podzim 2025

TÉMAT A ÚKOLY Z JEDNÁNÍ

1. Úvodní slovo

Předsedkyně prof. MUDr. Martina Koziar Vašáková, Ph.D., ve spolupráci s tajemníkem Komise PhDr. Karlem Hejdukem uvítala členy Komise.

Na úvod proběhlo krátké analytické shrnutí průběžných výsledků programu z dat Národního zdravotnického informačního systému (NZIS). Mgr. Renata Chloupková představila základní výsledky programu: za období 1. 1. 2022 – 31. 12. 2024 bylo celkově osloveno 43 052 osob. Praktičtí lékaři oslovili 33 154 osob, z nichž přibližně 51 % souhlasilo s účastí v programu. V uvedeném období bylo celkově vyšetřeno 20 349 osob u pneumologa (z toho 9 898 napřímo bez předchozí návštěvy u PL), 14 989 osob podstoupilo první nízkodávkové CT (LDCT). Na základě prvního LDCT vyšetření (resp. posledního vyšetření LDCT po neurčitěm výsledku) byla většina pacientů (89 %) negativních. Přibližně

7 % (N = 949) osob mělo neurčitý výsledek a téměř 4 % (N = 486) osob mělo výsledek LDCT pozitivní. Osoby s pozitivním výsledkem LDCT by měly být dále odeslány do specializovaných pneumoonkochirurgických center. Díky reportingu vykázané péče radiologickým pracovištím byla zjištěna nesrovnalost ve výkaznictví pozitivně testovaných osob na LDCT, jedná se však o ojedinělý případ a daný poskytovatel byl na tuto skutečnost upozorněn a mělo by dojít k úpravě hlášení.

Dále byla představena aktuální síť radiologických pracovišť s osvědčením, nově se síť rozšířila o 6 pracovišť. Mgr. Eva Šindlářová doplnila, že další 4 pracoviště, která podala žádost o udělení osvědčení, byla vyzvána k doplnění chybějících dokumentů. Otevřela se také diskuse ohledně nedostatečně pokrytých oblastí Klatovska a Domažlicka.

2. Plán vyhodnocení pilotní fáze programu a příprava HTA

Mgr. Renata Chloupková představila návrh postupu vyhodnocení pilotní fáze programu. Diskutovány byly tři tematické okruhy a strategie jejich realizace:

- Rešerše nejnovějších vědeckých poznatků a příprava operativních doporučení – bude řešena zejména ve spolupráci s NIKEZ, dále na základě informací získaných z projektu SOLACE, v budoucnu bude také uvažováno propojení s projektem Podpora plicního zdraví v České republice. Součástí této rešerše budou rovněž výstupy stran vedlejších nálezů.
- Ekonomické zhodnocení pilotní fáze – prostřednictvím cost-effectiveness analýzy, business impact analýzy a retrospektivního ekonomického hodnocení. V uvedených analýzách budou uvažovány i scénáře stran změny účasti osob v programu (nových pacientů i pacientů účastnících se opakovaně). Veškeré výstupy budou hodnoceny rovněž v kontextu kapacit jednotlivých pracovišť.
- Bude provedena komplexní evaluace programu včetně podrobného hodnocení bariér. Výstupy budou využity pro tvorbu akčního plánu, který bude reflektovat systém PREV-IS, budoucí informační aktivity programu a optimalizace úhrad zapojených odborníků a sběr dat do NZIS.

Výstupem této strategie pak bude společný dokument reflektující výše uvedené informace, data a nastavené parametry.

Hlavní body diskuse

- Diskutována byla potřeba rozšíření indikačních kritérií pro zařazení osoby do programu a přesné specifikace rizikových skupin mimo těžké kuřáky.
- Dále byla diskutována potřeba zjednodušení objednávání na vyšetření v rámci programu. PhDr. Karel Hejduk informoval o přípravě Centrálního rezervačního systému, pomocí kterého se budou moci lidé na screeningová a preventivní vyšetření objednávat. Pilotní spuštění je v gesci ÚZIS a je plánováno na přelom roku 2025 a 2026. Zástupci radiologické společnosti požádali, aby v rámci Centrálního rezervačního systému byla umožněna pouze rezervace termínu vstupního LDCT vyšetření. Kontrolní vyšetření v další screeningové epizodě by měla osoba absolvovat na stejném pracovišti.
- MUDr. Eva Kočová, Ph.D., požádala v rámci vyhodnocení pilotní fáze o přehodnocení rozsahu sbíraných dat z radiologických pracovišť. Také akcentovala nutnou edukaci provádějících radiologů stran správného popisu screeningového vyšetření. Diskutována byla možnost přípravy vzdělávacího workshopu pro lékaře, který by byl součástí podzimní konference

Pneumoforum. Doc. MUDr. Vladimír Koblížek, Ph.D., projevil zájem o přípravu vzdělávacího kurzu pro radiology pod záštitou IPVZ. PhDr. Karel Hejduk a PhDr. Miloslav Klugar, Ph.D., navrhli možné ustanovení absolvování vzdělávacího kurzu jako indikátor kvality a nastínili možnost podmínění nasmlouvání zdravotních výkonů screeningového LDCT absolvováním tohoto kurzu.

- PhDr. Karel Hejduk uvedl, že veškeré výstupy analýz budou podkladem pro formální kroky, které jsou v gesci MZD.

3. Představení činnosti skupiny expertů pro management vedlejších nálezů

PaedDr. Mgr. Dagmar Tučková, Ph.D. et Ph.D., shrnula možnosti zapojení NIKEZ a uvedla plán operativních doporučení vztahujících se k časnému zachytu karcinomu plic, časnému zachytu chronické obstrukční plicní nemoci v rizikové populaci a vedlejších nálezech při screeningu karcinomu plic pomocí nízkodávkového CT. Jednotlivá operativní doporučení by následně měla být spojena do jednoho doporučeného postupu. Do odborného panelu budou v rámci přípravy operativních doporučení zahrnuty odborné společnosti: všeobecné praktické lékařství, onkologie, kardiologie – interna, hrudní chirurgie, radiologie, pneumologie, endokrinologie, osteologie, mamologie, patologie, nefrologie, dále také SÚJB, Česká společnost fyziků v medicíně, z.s., a zástupci patientských organizací. Jednotlivé odborné společnosti budou osloveny ze strany NIKEZ.

Výstupem činnosti expertní skupiny bude návrh metodiky managementu těchto nálezů, úprava sběru dat, návrhy úpravy stávajících metodických dokumentů. Koordinaci této skupiny bude zajišťovat NSC ÚZIS. Následně budou návrhy předloženy *Komisi pro program časnýho zachytu karcinomu plic* k odsouhlasení.

4. Analýza osob odeslaných na LDCT přímo praktickým lékařem a následná péče u pneumologa

Mgr. Renata Chloupková představila podrobnou analýzu této problematiky. Téměř 10 % osob v programu bylo v roce 2024 odesláno napřímo praktickým lékařem, bez pneumologického vyšetření. Největší podíl těchto osob je v kraji Hlavní město Praha, Ústecký a Středočeský.

U osob, které absolvovaly pouze vstupní vyšetření LDCT, na které je odeslal přímo jejich ošetřující praktický lékař, doposud více než 80 % vynechalo návštěvu pneumologa. Desetina těchto osob následně absolvovala jiné než screeningové LDCT (nelze však určit, zda se jednalo o CT plic).

U osob, které absolvovaly vstupní LDCT (na které byly praktickým lékařem odeslány napřímo bez návštěvy pneumologa) a již absolvovaly i druhé LDCT bylo zcela bez návštěvy pneumologa více než 50 % těchto osob.

Hlavní body diskuse

- Členové Komise se shodují, že je nezbytné, aby osoby v rámci programu podstoupily pneumologické vyšetření, i kdyby mělo proběhnout až po provedení LDCT – zejména z důvodu managementu vedlejších nálezů na LDCT vyšetření.

5. Možnosti evidence skutečných čekacích dob na vyšetření v rámci programu

NSC ÚZIS prověřilo možnosti realizace evidence čekacích dob na screeningová vyšetření na pneumologických a radiologických pracovištích na webových stránkách programu. Jednalo by se o pravidelný on-line průzkum mezi poskytovateli, kteří by svou aktuální čekací dobu na vyzvání hlásili NSC ÚZIS pomocí webového formuláře.

Usnesení

- Komise vyjádřila souhlas s postupem sběru čekacích dob pro jednotlivá pneumologická a radiologická pracoviště a doporučuje jejich publikaci na webových stránkách programu.
- Komise pověřuje NSC ÚZIS technickou realizaci tohoto řešení do konce roku 2025.

Úkoly

- Realizace evidence čekacích dob na screeningová vyšetření na pneumologických a radiologických pracovištích na webových stránkách programu – **ÚZIS ČR, do konce roku 2025.**

6. Vyjmutí vyžádané péče v rámci programu v Úhradové vyhlášce pro rok 2026

Dle zástupců CAU MZD ČR byly pro rok 2026 zdravotní výkony *Programu časného zachytu karcinomu plic* pro odbornost 205 vyňaty z regulací vyžádané péče (Příloha č. 3, Úhradová vyhláška), stejně jako v případě ostatních screeningových programů.

7. Publikační skupina v rámci programu

Prof. MUDr. Martina Koziar Vašáková, Ph.D., poděkovala za dosavadní prezentaci programu a požádala o posun v realizaci již plánovaných témat odborných článků. Hlavními tématy jsou plánovaný odborný článek „Implementation and first results of the Czech national lung cancer screening programme“ a výstupy na kongres ERS.

8. Různé

Účastníkům jednání byl představen přehled odborných akcí pro podzim 2025 a plán realizace rozesílek na třetí a čtvrtý kvartál 2025 do datových schránek, kterými budou poskytovatelům reportovány počty vykázaných výkonů v rámci programu za období 1. 1. 2022 – 31. 12. 2024.

Dále byli účastníci jednání seznámeni s aktuální situací stran přípravy informační kampaně, která je v gesci NSC ÚZIS a měla by být realizována na podzim 2025 v závislosti na výsledku veřejné zakázky. MUDr. Tomáš Srb informoval o již probíhající mediální kampani pro screeningové programy za VZP ČR,

jejíž zaměření je primárně na populační programy pro screening karcinomu prsu, kolorekta a děložního hrdla.

9. Diskuse, shrnutí, úkoly a příští termín Komise

Hlavní body jednání byly shrnuty a termín dalšího jednání Komise je předběžně stanoven na podzim 2025.

Přílohy:

1. Prezentace z jednání Komise.

Pozn. 1: Pokud úkol nemá uveden termín, bude probrán na dalším jednání.

Pozn. 2: Přílohy nejsou veřejnou součástí zápisu.